

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

2016

Σεπτέμβριος, 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΣΥΝΟΨΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	2
1 ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ.....	3
2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4
2.1 Εισαγωγή.....	4
2.2 Κατηγορίες Επιθεωρήσεων	4
2.3 Μη Συμμορφώσεις.....	13
2.4 Δειγματοληψίες σε σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων.....	14
2.5 Ειδοποιήσεις Εξώδικης Ρύθμισης Αδικήματος.....	15
3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	19
4 ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ.....	20
5 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.....	21
5.1 Αλληλογραφία.....	21
5.2 Εξώδικα	21
5.3 Εξοπλισμός επιθεώρησης.....	21
5.4 Άλλα προβλήματα.....	21
6 ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ.....	22

ΣΥΝΟΨΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, το Τμήμα Περιβάλλοντος κατά την διάρκεια του 2016 πραγματοποίησε αρκετές Επιθεωρήσεις σε παρά πολλές εγκαταστάσεις που λόγω των δραστηριοτήτων τους πιθανόν να ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα νερά και το έδαφος. Στόχος των Επιθεωρήσεων ήταν και είναι η πλήρης εφαρμογή τόσο των Ευρωπαϊκών Οδηγιών, όσο και της Εθνικής Νομοθεσίας.

Κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποιήθηκαν τα πιο κάτω:

- **2.446** Επιθεωρήσεις,
- Αποστάληκαν **955** επιστολές συμμόρφωσης,
- Επιδόθηκαν **96** Ειδοποιήσεις Εξώδικης Ρύθμισης,
- Το συνολικό ποσό των Ειδοποιήσεων Εξώδικων Ρυθμίσεων Αδικημάτων ανήλθε στις **€ 54.750.**
- Ετοιμάστηκαν και αποστάληκαν στον Γενικό Εισαγγελέα 5 Εκθέσεις Γεγονότων για λήψη ποινικών μέτρων.

Ο απολογισμός των Επιθεωρήσεων κρίνεται αρκετά ικανοποιητικός. Παρατηρείται συνεχής και σταθερής βελτίωση στον βαθμό συμμόρφωσης με τις βασικές πρόνοιες της περιβαλλοντικής Νομοθεσίας. Σε κάποιες κατηγορίες εγκαταστάσεων παρατηρείται σημαντική πρόοδος, ενώ σε κάποιες άλλες λιγότερη. Παρά τη σημαντική πρόοδο, αναγνωρίζεται ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται αύξηση και εντατικοποίηση των ελέγχων και των επιθεωρήσεων για την όσο το δυνατό γρηγορότερη και πληρέστερη εφαρμογή της Νομοθεσίας.

Στην Έκθεση που ακολουθεί γίνεται εκτενής αναφορά και παρουσιάζονται πληροφορίες και δεδομένα που σχετίζονται με τις Επιθεωρήσεις.

1 ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ

Στις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2016, συμμετείχαν διορισμένοι από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα του έτους (Μάιος – Νοέμβριος), το Τμήμα Περιβάλλοντος προχώρησε σε αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό Τομέα για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων σε παγκύπρια βάση. Μέσα στα πλαίσια αυτά, 15 Επιθεωρητές ενίσχυσαν την προσπάθεια του Τμήματος Περιβάλλοντος σε όλη την Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα, η κατανομή των Επιθεωρητών που παρείχαν υπηρεσίες στο Τμήμα έχει ως ακολούθως:

Λευκωσία	:	5
Λεμεσός	:	5
Λάρνακα – Αμμόχωστος	:	3
Πάφος	:	2

Η συνεισφορά των 15 επιπρόσθετων Επιθεωρητών, οι οποίοι ενίσχυσαν τις προσπάθειες του Τμήματος Περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια του 2016, κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική, αφού χωρίς τη βοήθεια τους, το Τμήμα Περιβάλλοντος θα ήταν αδύνατο να ανταποκριθεί με επιτυχία στις υποχρεώσεις του.

2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2.1 Εισαγωγή

Οι Επιθεωρήσεις του Τμήματος Περιβάλλοντος έγιναν σε παγκύπρια κλίμακα και αφορούσαν τα πιο κάτω θέματα:

- Έλεγχος της Ρύπανσης των νερών και του εδάφους σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013 και τον περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμο του 2013,
- Διαχείριση αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και τους περί Συσκευασιών και περί Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 μέχρι 2012.
- Εφαρμογή των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016.
- Εφαρμογή των περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο του 2010 (Ν.23(Ι)/2010).
- Εφαρμογή των περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμο του 2011 (16(Ι)/2011).

2.2 Κατηγορίες Επιθεωρήσεων

Καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης διεξήχθησαν συνολικά, **2.446** επιθεωρήσεις ως ακολούθως:

Επαρχία Λευκωσίας	: 698
Επαρχία Λεμεσού	: 876
Επαρχία Λάρνακας	: 349
Επαρχία Αμμοχώστου	: 170
Επαρχία Πάφου	: 353 (καλύπτει και την περιοχή Τυλληρίας)

Περαιτέρω και στα πλαίσια παρακολούθησης της ποιότητας των απορρίψεων από Σταθμούς Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία Αστικών λυμάτων διεξάγονταν σε μηνιαία βάση μία με δύο δειγματοληψίες σε Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων Συγκεκριμένα τηρήθηκε σχετικό Πρόγραμμα Αναλύσεων από το Γενικό Χημείο του Κράτους. Κατά τις δειγματοληψίες η διαδικασία είχε ως εξής:

Οι Επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατηγοριοποιούνται ως εξής:

A. Επισκόπηση για σκοπούς αδειοδότησης:

για έλεγχο προσχεδίου όρων Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων (AAA) και Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων (ΑΔΑ)

B. Τήρηση όρων Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων (AAA) και Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων (ΑΔΑ) σε:

- ❖ **βιομηχανίες** (σφαγεία, πτηνοσφαγεία, μονάδες επεξεργασίας ζωικών αποβλήτων ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, τσιμεντοποιεία, λατομεία, ελαιοτριβεία, βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, κ.α.).
- ❖ **κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις** (χοιροστάσια, πτηνοτροφεία, αγελαδοτροφεία).
- ❖ **εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων** (σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) και χώρο υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), και επεξεργασία (οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), μεταχειρισμένα μηχανέλαια, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), μέταλλα, βρώσιμων ελαίων, απόβλητα συσκευασίας, χρησιμοποιημένα τηγανέλαια κ.α).
- ❖ **συλλογή/μεταφορά αποβλήτων** (υγρών αποβλήτων, χρησιμοποιημένα τηγανέλαια κ.α)

Γ. Παράπονα και καταγγελίες:

Διενεργήθηκαν στα πλαίσια γραπτών και προφορικών καταγγελιών και αφορούσαν μη τήρηση περιβαλλοντικών νομοθεσιών και θέματα ελέγχου της ρύπανσης όσο και θέματα διαχείρισης αποβλήτων.

Δ. Τήρηση περιβαλλοντικών νομοθεσιών που αφορούν τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους, τους περί Αποβλήτων Νόμους και τους περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους, τον περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο και τον περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμο:

Η κατηγορία αυτή αφορά κυρίως παραγωγούς/κατόχους αποβλήτων οι οποίοι είναι διάφοροι επαγγελματίες οι οποίοι μέσω της εργασίας τους παράγουν απόβλητα (μηχανικοί αυτοκινήτων, πρατήρια καυσίμων, κλινικές, οδοντίατροι, ξενοδοχεία, υπεραγορές, κλπ). Υπάρχει και η υποκατηγορία των παραγωγών (ευθύνη παραγωγού) που αφορά κυρίως τους εισαγωγείς και εταιρείες που τοποθετούν για πρώτη φορά τα προϊόντα τους (ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, φορητές μπαταρίες, συσκευασίες και ελαστικά) στην Κυπριακή αγορά. Αφορά, επίσης, ελέγχους για λειτουργία εγκαταστάσεων χωρίς Άδεια (είτε ΑΔΑ είτε ΑΑΑ), καθώς και ελέγχους της αγοράς (ξενοδοχεία, υπεραγορές, αρτοζαχαροπλαστεία κ.α.), αναφορικά με χρήση εξοπλισμού που περιέχει φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου ή/και ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος

Ε. Εκστρατείες:

Στα πλαίσια τήρησης περιβαλλοντικών νομοθεσιών διεξήχθησαν διάφορες εκστρατείες το 2016 σε στοχευμένες κατηγορίες κατόχων/παραγωγών αποβλήτων και διαχειριστών αποβλήτων.

Αφορούσαν τα ακόλουθα ρεύματα αποβλήτων:

- μεταλλικά απόβλητα και απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού
- ατμοκαθαριστήρια
- τυπογραφεία
- απόβλητα που προκύπτουν από συνεργεία αυτοκινήτων/πρατήρια καυσίμων,
- κατόχους ψυκτικού εξοπλισμού
- απόβλητα συσκευασιών κ.α.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν εκστρατείες σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου. Πιο συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν:

- i. «Κοινή Ευρωπαϊκή Αστυνομική Επιχείρηση για Εντοπισμό Ύποπτων Προσώπων σε σχέση με Κλοπές Μετάλλων, 28 Ιουνίου 2016». Η εκστρατεία αυτή διενεργήθηκε σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου, σε σχέση με κλοπές μετάλλων.
- ii. «Επιχείρηση με Αστυνομία Βρετανικών Βάσεων για παρεμπόδιση παράδοσης μεταλλικών αποβλήτων σε παράνομες εγκαταστάσεις, 8-10 Νοεμβρίου 2016». Η εκστρατεία αυτή διενεργήθηκε σε συνεργασία με Αστυνομία Βρετανικών Βάσεων, στοχευμένα σε συγκεκριμένα παράνομα υποστατικά που βρίσκονται στην περιοχή Πολεμιδιών.

Στον **Πίνακα 1** που ακολουθεί παρουσιάζεται ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διεξήχθησαν το 2016 στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013, των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016, των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 και 2016, των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων 2002 και 2012, του Περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο του 2010, του Περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμο του 2011 και ψυκτικά αντίστοιχα, ανά κατηγορία δραστηριότητας.

Ετήσια Έκθεση Επιθεωρήσεων 2016

Πίνακας 1 : Αριθμός Επιθεωρήσεων που διεξήχθησαν στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 και 2013, του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμο του 2013, των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 και 2014 και των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων 2002 και 2012, του Περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο του 2010 και Περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμο του 2011

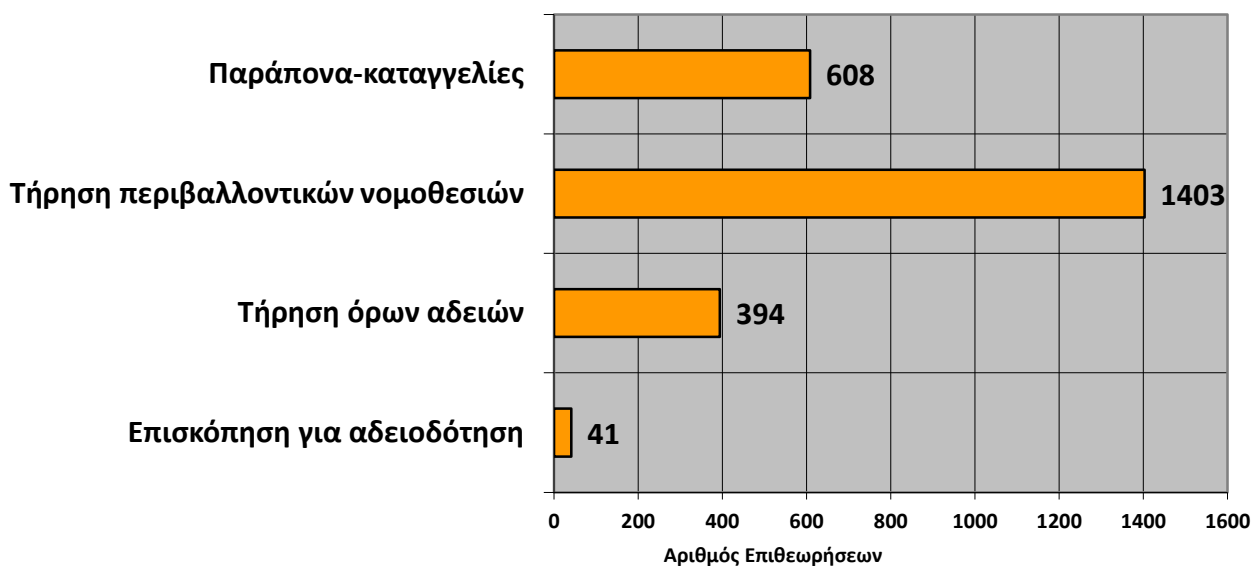
Δραστηριότητα	Επισκόπηση για Αδειοδότηση		Τήρηση όρων αδειών		Τήρηση Περιβαλλοντικών Νομοθεσιών					Παράπονα/ Καταγγελίες	
	ΑΑΑ	ΑΔΑ	ΑΑΑ	ΑΔΑ	Έλεγχος Ρύπανσης	Περί Αποβλήτων	Περί Βιομηχ. Εκπομπών (IED)	Συσκευασίες & Απόβλητα Συσκευασιών	Φθοριούχα Αέρια του Θερμοκηπίου Ψυκτικά	Έλεγχος της Ρύπανσης	Διαχείριση Αποβλήτων
Σφαγεία					2					1	
Πτηνοσφαγεία	5		8		5				1	5	
Ελαιοτριβεία			6		5					4	
Οινοποιεία	6		16		6	1			19	5	
Διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων	2						2				
Ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί						1	3			1	
Τσιμεντοποιεία							2				
Χημικές Βιομηχανίες /Φαρμακοβιομηχανίες					1	7	1			2	1
Βιομηχανίες (γενικά)			1		2	54		11			2
Βιομηχανίες τροφίμων και ποτών	1		1		7				1	6	
Λατομεία/Σκυροθραυστικές			7	1		1				1	
Μεταλλεία											
Εργοστάσια παραγωγής έτοιμου νωπού σκυροδέματος					1					1	
Εργοστάσια παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος					1						
Τουβλοποιεία /Κεραμοποιεία	6						7				
Πρατήρια πετρελαιοειδών											
Πλυντήρια αυτοκινήτων					3	2				1	
Πλυντήρια ρούχων/καθαριστήρια						49					
Άλλες βιομηχανίες											
Χοιροστάσια			8	1	27		11			10	
Αγελαδοτροφεία	13		160		27					12	
Πτηνοτροφεία			2		6		22			2	
Άλλες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις										4	1
Γαλακτοκομεία/Τυροκομεία	2		1		4	6			6	4	
Γεωτρήσεις Ύδρευσης- Αρδευσης											
Περιοχές νερών κολύμβησης										54	
Οικίες/Εσπιατόρια/Ξενοδοχεία			5			1			2	7	4
Φράγματα-Λίμνες/Ποτάμια										7	1
Στρατόπεδα											
Λιμάνια						2			1		
Σταθμοί επεξεργασίας κτηνοτροφικών αποβλήτων				2			3				
Κονικλοσφαγεία			1								
Ιχθυοτροφεία			2								
Άλλα											
ΣΥΝΟΛΟ	35	0	218	4	97	124	51	11	30	127	9

Εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων											
Επικίνδυνα απόβλητα			2		1				2	2	
Χρησιμοποιημένα Τηγανέλαια			4		4					6	
ΟΤΚΖ, Μέταλλα, ΑΗΗΕ			14		80					40	
Μεταχειρισμένα Μηχανέλαια			2			3				4	
Απόβλητα Συσκευασίας (Χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, Tetrapak, αλουμίνιο, γυαλί, κ.α)			15		5		7			2	
Απόβλητα Μελανιών και Τόνερ			4								
ΧΥΤΑ& ΧΥΤΥ	1				8	1			1	1	
Σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων	2		6		89				11		
Άλλες εγκαταστάσεις διαχείρισης			1		5				4	12	
ΧΑΔΑ – ΑΕΚΚ / Αδρανή		1	5		31					33	
Μεταχειρισμένων Ελαστικών			14		5					12	
Κλινικών Αποβλήτων			2							2	
Ελαίων Υδάτων			1								
Απόβλητα ξυλείας					16					8	
Πράσινα Σημεία		2			3					1	
ΧΑΔΑ					24	11				10	
Αμίαντος			1								
Άλλα			3							1	
ΣΥΝΟΛΟ	3	2	7	68	113	169	4	7	0	18	134
Παραγωγοί (ευθύνη παραγωγού)*											
Οδοντίατροι/νοσοκομεία					1	16			5	1	11
Ξενοδοχεία					1	20			3	10	2
Εστιατόρια						20			10	7	2
Πρατήρια καυσίμων						22				22	6
Φρουταρίες/Υπεραγορές					1	3		2	7	4	2
Μηχανικοί Αυτοκινήτων						15				4	4
Φωτογράφοι/Τυπογραφεία						94					
Ατμοκαθαριστήρια						77			25		
Εισαγωγείς Φθοριούχων αερίων							5		4		4
Έλεγχος Ψυκτικού Εξοπλισμού									53		
Εισαγωγείς Συσκευασιών								58	43		
Πυροσβεστικοί σταθμοί											
Φούρνοι						7					1
ΑΕΚΚ						38					101
ΧΑΔΑ						1				26	14
Εισαγωγείς ΑΗΗΕ						6			6		
Βιομηχανίες						118		8	6		2
Γαλακτοκομεία						5			5		
Ελαστικά						4					3
Άλλοι					8	34				19	27
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0	11	480	5	68	167	93	179
Συλλέκτες/Μεταφορείς Αποβλήτων											
Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), Μεταλλικά Απόβλητα, ΟΤΚΖ			13		56						8

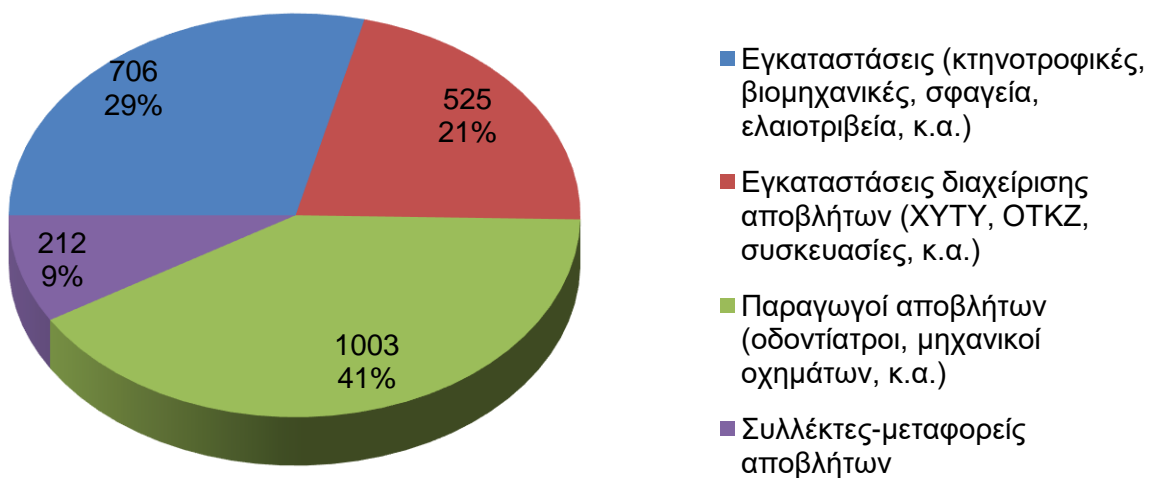
Ετήσια Έκθεση Επιθεωρήσεων 2016

Μεταχειρισμένα Μηχάνελα				2							
Απόβλητα Συσσκευασίας				1							
Επικίνδυνα απόβλητα				4							
Απόβλητα Ελαστικών				8							5
Υγρά Απόβλητα			4	10		3				9	
Χρησιμοποιημένα τηγανέλαια				1							
Μη επικίνδυνα απόβλητα				1							
ΑΕΚΚ		1		41		7					11
Άλλοι				12						1	14
ΣΥΝΟΛΟ	0	1	4	93	0	66	0	0	0	10	38
Σύνολο ανά κατηγορία	38	3	229	165	221	839	60	86	197	248	360
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	2446										

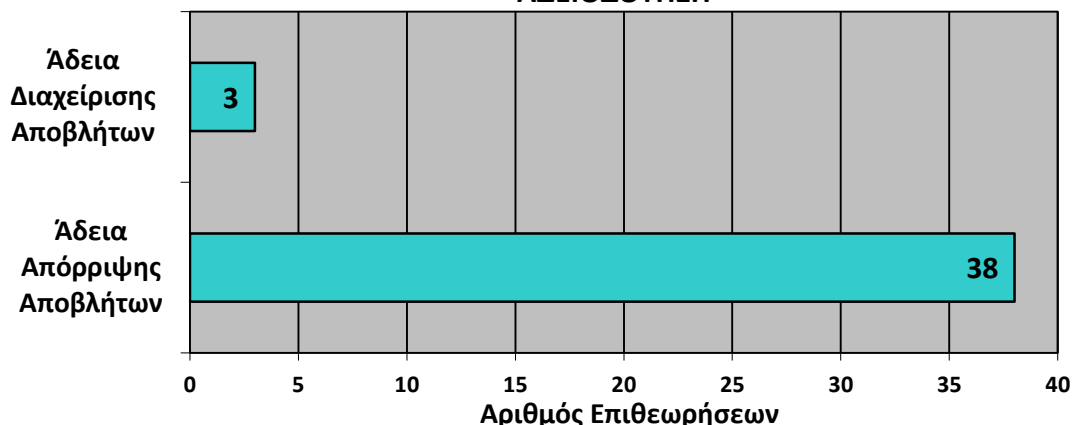
Διάγραμμα 1: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

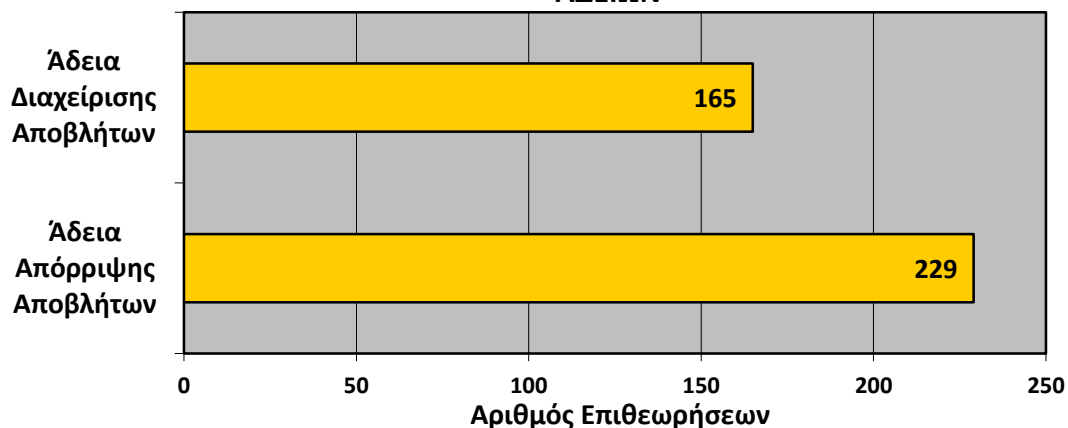
Διάγραμμα 2: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

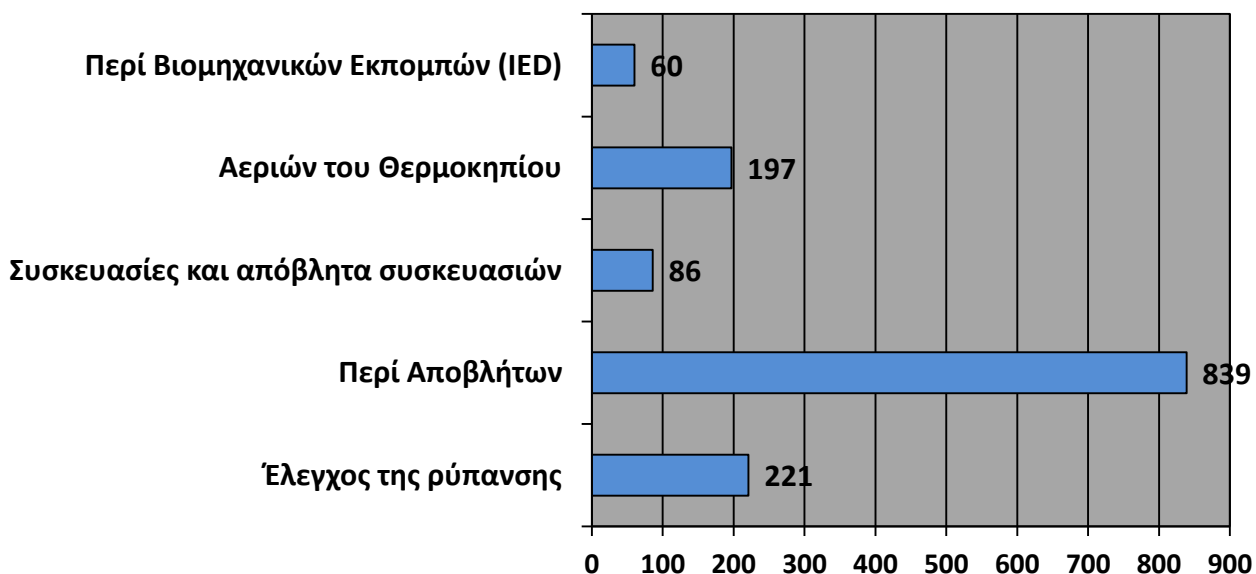
Διάγραμμα 3: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

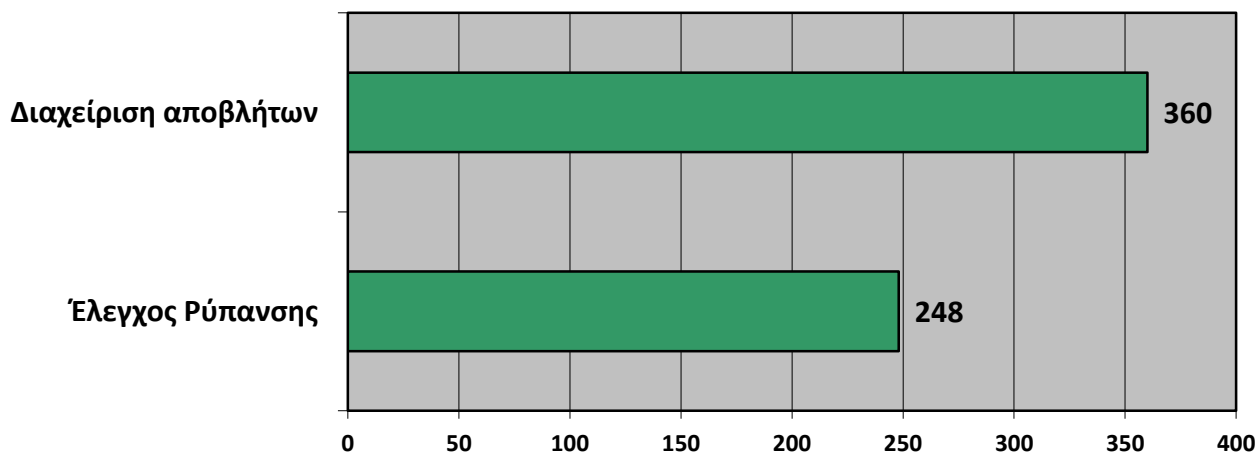
Διάγραμμα 4: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΑΔΕΙΩΝ

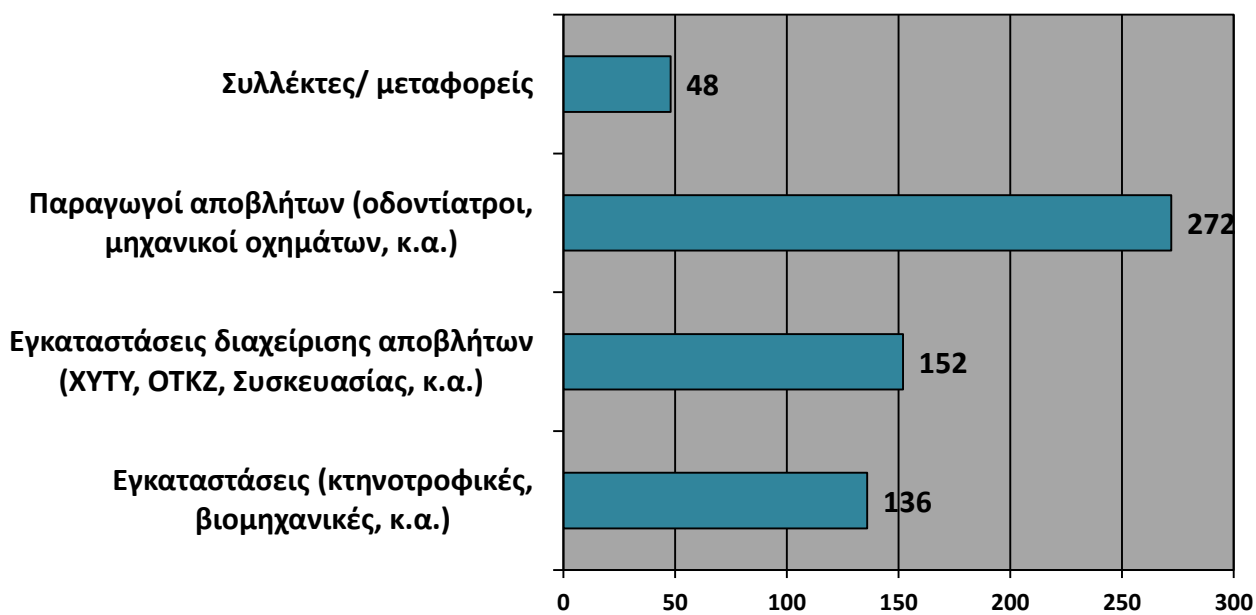
Διάγραμμα 5: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΡΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

Διάγραμμα 6: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

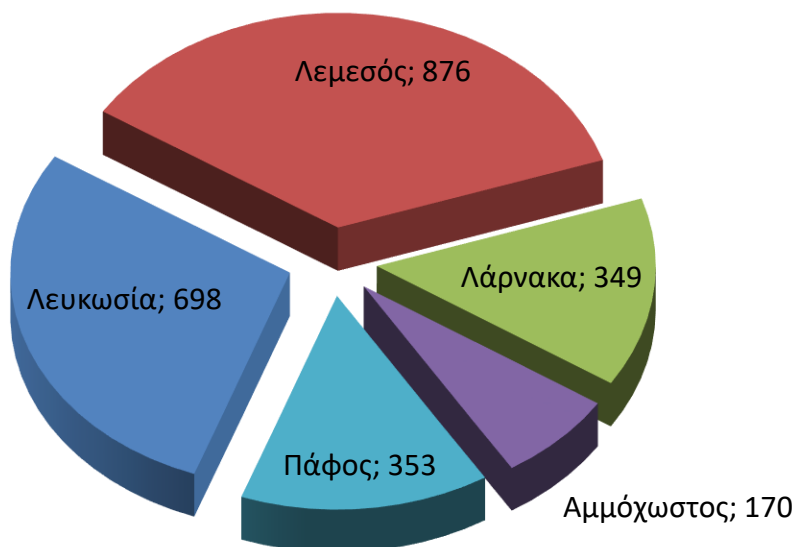
Διάγραμμα 7: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Πίνακας 2: Αριθμός Επιθεωρήσεων ανά Επαρχία

Επαρχία	Αριθμός επιθεωρήσεων
Λευκωσία	698
Λεμεσός	876
Λάρνακα	349
Πάφος	353
Αμμόχωστος	170
Σύνολο:	2446

Διάγραμμα 10: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

2.3 Μη Συμμορφώσεις

Από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν, παρατηρήθηκαν μικρές αλλά και σημαντικές παραβιάσεις της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας. Σε όλες τις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις, λήφθηκαν όλα τα προβλεπόμενα από τη Νομοθεσία μέτρα. Τα μέτρα που λαμβάνονταν σε κάθε περίπτωση αντιστοιχούσαν στο βαθμό σημαντικότητας της κάθε μη συμμόρφωσης.

Οι κυριότερες μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν ήταν:

- Λειτουργία εγκαταστάσεων χωρίς τις απαιτούμενες Περιβαλλοντικές Άδειες
- Παραβίαση Όρων Περιβαλλοντικών Αδειών
- Μη υποβολή Ετήσιας Έκθεσης
- Διαρροές υγρών αποβλήτων από διάφορες κτηνοτροφικές δραστηριότητες ή άλλων επικίνδυνων αποβλήτων από άλλες εγκαταστάσεις
- Δραστηριότητες σε μη αδειοδοτημένους χώρους

- Δεν ακολουθούνται όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται από τη Νομοθεσία για τη συλλογή και μεταφορά αποβλήτων (επικίνδυνων ή μη)
- Δεν πραγματοποιούνται όλες οι προβλεπόμενες αναλύσεις για την ορθή παρακολούθηση των εγκαταστάσεων
- Παράνομες απορρίψεις στερεών και άλλων αποβλήτων
- Δεν τηρούνται αρχεία σχετικά με την Περιβαλλοντική Νομοθεσία
- Παράνομες μεταφορές αποβλήτων από μη εγκεκριμένους μεταφορείς ή μέσα μεταφοράς
- Παράνομες επεκτάσεις εγκαταστάσεων

2.4 Δειγματοληψίες σε σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων

Στα πλαίσια παρακολούθησης της ποιότητας των απορρίψεων από Σταθμούς Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων διεξάχθηκαν μια με δύο δειγματοληψίες ανά μήνα σε 8 Σταθμούς Επεξεργασίας παγκυπρίας. Στα πλαίσια των Συμβάσεων αυτών διεξήχθησαν δειγματοληψίες στους εξής Σταθμούς:

Σταθμός	Αριθμός Δειγματοληψιών
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Ανθούπολης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας	15
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Βαθιάς Γωνιάς (ΣΑΛ) του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας	15
Σταθμός επεξεργασίας Οικιακών και Βιομηχανικών αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς (ΤΑΥ)	12
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Παραλιμνίου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	20
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Αγίας Νάπας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	20
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Λάρνακας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λαρνάκας	19
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Λεμεσού-Αμαθούντας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού	10
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Πάφου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου	20

Οι παράμετροι που παρακολουθούνταν κυρίως είναι οι εξής:

A/A	Σταθμός Επεξεργασίας	BOD ₅	COD	SS	E.Coli
1.	Σε όλους τους σταθμούς	✓	✓	✓	✓

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων δεν παρατηρήθηκαν οποιοσδήποτε μη συμμορφώσεις με βάση τις μέγιστες οριακές τιμές όπως καθορίζονται στις AAA.

2.5 Ειδοποιήσεις Εξώδικης Ρύθμισης Αδικήματος

Κατά τις πιο πάνω επιθεωρήσεις εκδόθηκαν συνολικά 95 εξώδικες ρυθμίσεις με το συνολικό τους ποσό να ανέρχεται στα **€ 54.750 ευρώ**. Οι ειδοποιήσεις εξώδικης ρύθμισης αδικήματος και τα αντίστοιχα ποσά παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**.

Στα πλαίσια των επιθεωρήσεων ετοιμάστηκαν και στάληκαν επιστολές συμμόρφωσης σε Φορείς Εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων. Στον **Πίνακα 4** παρουσιάζονται οι επιστολές συμμόρφωσης που στάληκαν.

Σημειώνεται επίσης ότι ετοιμάστηκαν και στάληκαν επιστολές ενημέρωσης σε παραπνούμενους για τα παράπονα/καταγγελίες τα οποία είχαν υποβάλει και είχαν εξεταστεί, καθώς και επιστολές σε εμπλεκόμενους φορείς/αρμόδιες αρχές για λήψη μέτρων, όπου ήταν αναγκαίο. Οι επιστολές αυτές δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω Πίνακα.

Πίνακας 3: Εξώδικες ρυθμίσεις που εκδόθηκαν

Δραστηριότητα	Αριθμός εξωδίκων									Συνολικό ποσό εξωδίκων
	Τήρηση όρων αδειών		Τήρηση περιβαλλοντικών νομοθεσιών				Παράπονα/ καταγγελίες		Εκστρατείες μόνο της αστυνομίας	
	ΑΑΑ	ΑΔΑ	Έλεγχος Ρύπανσης	Περί Αποβλήτων	Συσκευασίες και Απόβλητων Συσκευασιών	Νομοθεσία για ψυκτικά	Ρύπανση	Απόβλητα		
Βιομηχανικές, Κτηνοτροφικές και άλλες Εγκαταστάσεις	15		14				9	1		€ 19.400
Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων		3	3	4				8		€ 14.400
Παραγωγοί (ευθύνη παραγωγού)				12		1	1	7		€ 14.650
Συλλέκτες /Μεταφορείς /Διαχειριστές Αποβλήτων		3		5				3	7	€ 6.300
Ξενοδοχεία /Υπεραγορές										
Σύνολο ανά κατηγορία:	15	6	17	21	0	1	10	19	7	
Γενικό σύνολο:	96									54.750

Πίνακας 4 : Επιστολές συμμόρφωσης

Κατηγορία	Επιστολές συμμόρφωσης *
Βιομηχανικές, κτηνοτροφικές και άλλες εγκαταστάσεις	
Σφαγεία	3
Πτηνοσφαγεία	10
Ελαιοτριβεία	7
Διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων	2
Ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί	4
Τσιμεντοποιεία	1
Χημικές Βιομηχανίες	5
Βιομηχανίες τροφίμων και ποτών	14
Λατομεία/Σκυροθραυστικές	6
Μεταλλεία	
Εργοστάσια παραγωγής σκυροδέματος	1
Τουβλοποιεία	3
Κεραμουργεία	3
Πρατήρια πετρελαιοειδών	
Πλυντήρια αυτοκινήτων	25
Άλλες Βιομηχανίες	3
Γαλακτοκομεία / Τυροκομεία	10
Χοιροστάσια	27
Αγελαδοτροφεία	182
Πτηνοτροφεία	7
Κονικλοσφαγεία	1
Σταθμοί επεξεργασίας κτηνοτροφικών αποβλήτων	2
Ποιμνιοτροφεία	1
Άλλες κτηνοτροφικές	3
Γεωτρήσεις Ύδρευσης	
Περιοχές νερών κολύμβησης	1
Οικίες/ Ξενοδοχεία/ Εστιατόρια/Εργοστάσια	19
Στρατόπεδα	1
Φράγματα / Λίμνες	8
Οινοποιεία	7
Ιχθυοτροφεία	2
Άλλα	21
Εγκαταστάσεις διαχείρισης	
Επικίνδυνα απόβλητα	9
Χρησιμοποιημένα Τηγανέλαια	4
ΟΤΚΖ, Μέταλλα, ΑΗΗΕ	56
Μεταχειρισμένα Μηχανέλαια	3
Απόβλητα Συσκευασίας (Χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, Tetrapak, αλουμίνιο, γυαλί, κ.α)	13
Απόβλητα Μελανιών και Τόνερ	10
ΧΥΤΑ& ΧΥΤΥ	2
Σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων	7
Χ.Α.Δ.Α. – Α.Ε.Κ.Κ.	64
Άλλες εγκαταστάσεις διαχείρισης	2
Άλλα	2

Παραγωγοί (ευθύνη παραγωγού)*	
Οδοντίατροι	6
Ξενοδοχεία	3
Εστιατόρια	5
Πρατήρια καυσίμων	15
Φρουταρίες	5
Μηχανικοί Αυτοκινήτων	13
Έλεγχος Ψυκτικού Εξοπλισμού	
Νοσοκομεία / Κλινικές	2
Φούρνοι	2
Τυπογραφεία	72
Ατμοκαθαριστήρια	51
Άλλοι (π.χ. Απόβλητα Συσκευασιών, Αμιάντου)	69
ΑΕΚΚ	4
Ελαστικά	2
Βιομηχανίες	10
Άλλες	
Συλλέκτες/Μεταφορείς Αποβλήτων	
Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), Μεταλλικά Απόβλητα, ΟΤΚΖ	13
Μεταχειρισμένα Μηχανέλαια	9
Απόβλητα Συσκευασίας	4
Επικίνδυνα απόβλητα	1
Απόβλητα Ελαστικών	11
Υγρά Απόβλητα	12
Χρησιμοποιημένα τηγανέλαια	
Άλλοι	42
ΑΕΚΚ	53
Σύνολο:	955

3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μέσα στα πλαίσια εκτέλεσης των Επιθεωρήσεων του Τμήματος Περιβάλλοντος και για καλύτερη εφαρμογή της περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, το Τμήμα επιδιώκει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών για πολλά θέματα που σχετίζονται με τις Επιθεωρήσεις.

Ως εκ τούτου, αναπτύχθηκαν οι πιο κάτω συνεργασίες, οι οποίες στηρίζονται στην αλληλοεκτίμηση, και κατανόηση:

i. Αστυνομία:

- Συνοδεία από αστυνομικούς σε περιπτώσεις όπου υπάρχει άρνηση συνεργασίας ή επιθετική αντιμετώπιση από φορείς εκμετάλλευσης επιθεωρούμενων υποστατικών.
- Συνοδεία από αστυνομικούς σε έκτακτα περιστατικά που λαμβάνουν χώρα σε ύποπτα υποστατικά σε νυκτερινές ώρες.
- Συνοδεία από αστυνομικούς σε διάφορες εκστρατείες
- Συνοδεία από αστυνομικούς σε οδικούς ελέγχους για παράνομες μεταφορές αποβλήτων.
- Ανταλλαγή πληροφοριών για εντοπισμό παράνομων υποστατικών αποβλήτων.

ii. Τελωνείο

- Διενέργεια από κοινού ελέγχων εισαγωγών/εξαγωγών αποβλήτων.
- Επί καθημερινής βάσης υπάρχει επικοινωνία για έλεγχο εξαγωγών/εισαγωγών αποβλήτων από το Λιμάνι Λεμεσού.
- Ανταλλαγή πληροφοριών για έγκαιρο εντοπισμό παράνομων διασυνοριακών μεταφορών αποβλήτων ή/και παράνομων μεταφορών προς τα κατεχόμενα εδάφη της Δημοκρατίας.

iii. Υγειονομικοί Επιθεωρητές Υπουργείου Υγείας

- Για δειγματοληψία δειγμάτων από παραλίες λουομένων, μετά από παράπονα πολιτών για θαλάσσια ρύπανση από λύματα ή/και σκουπίδια.

iv. Υπουργείο Εσωτερικών

- Για θέματα παράνομων σκυβαλότοπων ή και πράσινων σημείων.
- Για θέματα που αφορούν κυρίως την παράνομη απόρριψη ΑΕΚΚ.

v. Υγειονομικοί Επιθεωρητές Δήμων

- Για θέματα οχληρίας εντός των δημοτικών τους ορίων.

vi. Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

- Για επισκόπηση περιοχών όπου έγινε ή υπάρχει υποψία ότι έγινε ταφή ή/και απόρριψη αποβλήτων.

vii. Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

- Για εφαρμογή του περί Βιομηχανικών Εκπομπών Νόμου και έλεγχο εγκαταστάσεων που εμπíπτουν στις πρόνοιες του.
- Για λήψη μέτρων σε υποστατικά διαχείρισης αποβλήτων, για θέματα που αφορούν αέριες εκπομπές και Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία.

4 ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

(α) Εκστρατείες με Αστυνομία

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016, πραγματοποιήθηκε στις 28.06.2016 εκστρατεία για εντοπισμό ύποπτων προσώπων σε σχέση με κλοπές μετάλλων. Πραγματοποιήθηκε επίσης, στις 8-10.11.2016 εκστρατεία σε συνεργασία με την Αστυνομία των Βρετανικών Βάσεων για παρεμπόδιση κατάληξης μεταλλικών αποβλήτων σε παράνομα υποστατικά. Σε όλες τις εκστρατείες με την Αστυνομία έγινε επίσης έλεγχος για Α.Η.Η.Ε.

(β) Εκστρατεία ελέγχου κατόχων/παραγωγών αποβλήτων

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016, διενεργήθηκαν εκστρατείες στις πιο κάτω ομάδες παραγωγών αποβλήτων:

- Φωτογραφεία / Τυπογραφεία : 94 επιθεωρήσεις
- Ατμοκαθαριστήρια : 77 επιθεωρήσεις
- Βιομηχανίες : 118

Οι πιο πάνω επιθεωρήσεις έγιναν στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 15 των Νόμων, το οποίο, εν συντομία, αναφέρει ότι κάθε κάτοχος αποβλήτων και κάθε αρχικός παραγωγός αποβλήτων υποχρεούται να μεριμνά για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων του μέσω διακανονισμού με αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων.

(γ) Εκστρατεία πωλητών ψυκτικού αερίου και εξοπλισμού

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο και τον περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στοιβάδα του Όζοντος Νόμο, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε καταστήματα πώλησης ψυκτικού αερίου και καταστήματα πώλησης ψυκτικού εξοπλισμού για τις υποχρεώσεις οι οποίες προκύπτουν από τις πρόνοιες των εν λόγω νομοθεσιών. Η εκστρατεία έγινε στις 15.06.2016 και 29.06.2016.

(ε) Ευθύνη του Παραγωγού-Απόβλητα Συσκευασιών

Στα πλαίσια εφαρμογής για τη Διαχείριση αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και τους περί Συσκευασιών και περί Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 μέχρι 2012, πραγματοποιήθηκε παγκύπρια εκστρατεία κατά τη διάρκεια του έτους 2016.

(στ) Εκστρατείες με Τμήμα Τελωνείων

Στα στα πλαίσια εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1013/2006/ΕΚ και της Σύμβασης της Βασιλείας αλλά και της συμμετοχής μας σε Πανευρωπαϊκές Εκστρατείες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Επιθεωρητών Περιβάλλοντος για Έλεγχο Διασυνοριακών Μεταφορών (IMPEL-TFS), διενεργήθηκαν στις 10/2/2016, 27/6/2016 και 27/10/2016 έλεγχοι εξαγωγών αποβλήτων στο Λιμάνι Λεμεσού.

Συνολικά και κατά τις τρεις περιόδους ελέγχθηκαν πέραν των 100 διασυνοριακών μεταφορών αποβλήτων στο Λιμάνι Λεμεσού.

5 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρονται τα κύρια προβλήματα που συνάντησαν οι επιθεωρητές κατά την διάρκεια της σύμβασης τους, όπως αυτά καταγράφηκαν στην εκθέσεις που υποβλήθηκαν.

5.1 Αλληλογραφία

- Λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας, παρατηρήθηκε σε αρκετές περιπτώσεις καθυστέρηση στην αποστολή των σχετικών επιστολών συμμόρφωσης που αποστέλλονται μετά από κάθε επιθεώρηση.
- Σε αρκετές περιπτώσεις οι διευθύνσεις εμπλεκόμενων ατόμων ή εταιρειών ήταν λανθασμένες με αποτέλεσμα οι επιστολές να μην καταλήγουν ποτέ στον σωστό τόπο, εγκατάσταση κλπ.

5.2 Εξώδικα

- Κατά την έκδοση εξώδικης ρύθμισης σε αρκετές περιπτώσεις οι παρανομούμενοι δεν ήταν συνεργάσιμοι και σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξαν άσχημες αντιδράσεις και απειλές κατά των επιθεωρητών. Κυριότερη αιτία, σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, ήταν η οικονομική δυσκολία εξόφλησης του χρηματικού προστίμου που επιβαλλόταν.
- Αυτό που είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθεί είναι ότι το εξώδικο αποτελεί την τελευταία λύση για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας. Εφόσον αποστέλλονται επιστολές συμμόρφωσης, γίνονται τηλεφωνικές επικοινωνίες χωρίς οποιαδήποτε ανταπόκριση, η ειδοποίηση εξώδικης ρύθμισης αποτελεί την τελευταία επιλογή των Επιθεωρητών.

5.3 Εξοπλισμός επιθεώρησης

- Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με τον εξοπλισμό κατά τις επιθεωρήσεις. Όπου χρειάστηκε ειδικός εξοπλισμός τον διέθετε ο Φορέας Εκμετάλλευσης.
- Δεν διατίθεται συσκευή GPS στους επιθεωρητές και λειτουργούς. Θα ήταν πολύ χρήσιμο και θα συνέβαλε στην γρηγορότερη διεξαγωγή επιθεωρήσεων. Συσκευή GPS για εύρεση την τοποθεσία των εγκαταστάσεων και υπηρεσιακό τηλέφωνο (για τη διασφάλιση τους προσωπικού τους τηλεφωνικού αριθμού για αποφυγή διαφόρων περιστατικών).
- Θα ήταν χρήσιμο και ωφέλιμο, όπως δίνεται στους επιθεωρητές και δειγματοληπτικός εξοπλισμός. Είναι χρήσιμος και σε κάποιες περιπτώσεις (π.χ. διερεύνηση ρύπανσης), μέγιστης σημασίας.

5.4 Άλλα προβλήματα

- Σημαντικό πρόβλημα στις επιθεωρήσεις αποτελεί η χρήση προσωπικών κινητών τηλεφώνων από τους Επιθεωρητές, κάτι που αποκαλύπτει τα προσωπικά τους δεδομένα. Συχνά για την εύρεση μιας εγκατάστασης ή χώρου οι επιθεωρητές αναγκάζονται να χρησιμοποιούν τα προσωπικά τους τηλέφωνα. Με την απόκρυψη του αριθμού τους είτε δεν έπαιρναν απάντηση είτε δεν γίνονταν πιστευτοί. Επιπλέον, με τη γνωστοποίηση του αριθμού τους δέχονταν αργότερα ενοχλητικά τηλεφωνήματα για να δώσουν πληροφορίες αλλά και για παράπονα.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι Επιθεωρητές δέχθηκαν, προσβλητικές συμπεριφορές και απειλές λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους.

6 ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Για καλύτερα αποτελέσματα από τον τομέα Επιθεωρήσεων στο μέλλον παρουσιάζεται μια σειρά εισηγήσεων ως ακολούθως:

- Απαιτείται καλύτερη οργάνωση του Τομέα Επιθεωρήσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτά απαιτείται ο έγκαιρος ετήσιος προγραμματισμός των Επιθεωρήσεων, ο οποίος θα περιλαμβάνει ξεκάθαρα τους στόχους του Τομέα,
- Περιορισμός του αριθμού των επιθεωρήσεων που πραγματοποιούνται ετησίως. Είναι προτιμότερο να υπάρξει προσήλωση σε λιγότερο αριθμό εγκαταστάσεων, ούτως ώστε να επιτευχθεί καλύτερη Περιβαλλοντική εφαρμογή, παρά έλεγχος περισσότερων εγκαταστάσεων χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα.
- Πλήρες ηλεκτρονικό αρχείο και βάσεις δεδομένων, οι οποίες να είναι διαθέσιμες σε όλους τους Επιθεωρητές. Με αυτόν τον τρόπο, ανά πάσα στιγμή ο κάθε Επιθεωρητής θα μπορεί να είναι πλήρως ενημερωμένος για την κάθε εγκατάσταση.
- Τακτική και θεσμοθετημένη συνάντηση κλάδων αδειοδότησης και επιθεώρησης.
- Εκχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων στις τοπικές διοικήσεις για περιβαλλοντικά θέματα (π.χ. Δήμοι και Κοινότητες).
- Για τη διευκόλυνση του έργου των επιθεωρητών, ο κλάδος επιθεωρήσεων θα πρέπει να εφοδιαστεί με σύγχρονα μέσα και εργαλεία όπως συστήματα GPS για τον εντοπισμό και την καταγραφή συντεταγμένων τεμαχίων, σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών (GIS), φωτογραφικές μηχανές, υπηρεσιακά κινητά τηλέφωνα κ.α.
- Εξάλειψη των αχρείαστων επιθεωρήσεων. Για παράδειγμα αν μια καταγγελία μπορεί να εξεταστεί και επιλυθεί με άλλο τρόπο π.χ. μέσω τηλεφώνου, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι αχρείαστες μετακινήσεις και να αξιοποιούνται οι επιθεωρητές σε ζητήματα που χρήζουν άμεσης και σοβαρής ανάγκης.